

Egyetemi oktatás a karantén alatt - vegyészmérnöki terület

Székely Edit, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar

Budapest, 1111, Műegyetem rkp. 3., edit.szekely@edu.bme.hu

A 2020 tavaszi és őszi félév jelentős részében az egyetemi oktatási (hasonlóképpen, mint a középiskolai) online formában, digitális eszközök segítségével valósult meg. Jelentős különbség látszik azonban a váratlan helyzetben nagy erőfeszítés árán a „mentsük, ami menthető” elv alapján lebonyolított 2020 tavaszi oktatás és az alapos előkészítés, tervezés, módszertani képzés után 2020 ősszel megvalósított tanítási folyamatok között. Míg váratlan karantén során 2020 tavasszal a hallgatók és oktatók közötti szolidaritás és támogatás továbbá a sok digitális tananyag megszületése a kiemelendő pozitív tapasztalat, 2020 ősszel már a régen esedékes modern, digitális pedagógiai módszerek és eszközök meghonosodásának, rutinszerű használatának is tanui lehettünk. A nagylétszámú előadások (>50 fő) esetén a videokonferencia forma teljes frontális oktatást eredményezett, valamint a kötelező videofelvétel-készítés miatt az oktatók kevesebb személyes gyakorlati tapasztalatot ismertettek, ami egyértelműen hátrányosnak tekintendő a képzés szempontjából. A hallgatók a jelenléti oktatásnál sokkal passzívabbak voltak, azonban minden fórumon fontos előnyként emelték ki az előadások visszanezethetőségét, amit a számonkérésekre való felkészülésnél és hatékony jegyzetelésnél használtak ki. Ezek a videofelvelek nagyszámú megtekintéséből is egyértelműen kikövetkeztethetők. Kisebb létszámok esetén (50 főig) előadások, számolási gyakorlatok esetén csoportmunkával, kvizekkel, feladatokkal interaktívvá és színessé lehetett tenni az órákat, a hallgatók motiválása és hatékony bevonása a tanulási folyamatba a jelenléti oktatásnál is jobban megvalósult egyes esetekben. A digitális házi feladatok és csoportfeladatok kiemelten sikeresek voltak. Vannak azonban olyan területei az egyetemi oktatásnak, amely a rendkívüli oktatói energiabefektetés ellenére sem voltak kellőképpen hatékonyak távolléti formában. Ezek közül általánosan kiemelném a számonkérésekkel kapcsolatos nehézségeket, valamint az oktatói és hallgatók közötti kapcsolat hiányát, ami megjelenik a kevesebb hallgatói kérdésben, konzultációs megkeresésben és a kutatómunkára jelentkezők lecsökkent számában. A hallgatói felmérések az elszigetelődést (a hallgatótársaktól és az oktatóktól egyaránt) szintén kiemelik és az oktatók részéről is a legfőbb negatívumként kerül mindig megemlítésre. A laboratóriumi gyakorlatok közül azok, amelyek nem jelenségek megismerését, hanem manuális készségek megszerzését kívánják elérni -ezek a vegyészmérnöki területen meghatározóak- értelemszerűen nem voltak jól lebonyolíthatók online formában. Összességében az egyetemi oktatók digitális pedagógia, módszertani, szoftveres ismereti és tapasztalatai ugrásszerűen megnöttek ebben az időszakban, amiből hosszabb távon az egyetemi képzések profitálhatnak, és ezeket be kell építeni a tanítási folyamatba, ám a vegyészmérnöki területen a jelenléti oktatás megkerülhetetlen.